

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/290/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415212034
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1415212034.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti G.: I., nar. XX.XX.XXXX a S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolízny opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, deti rodičov: matky - K. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. 8, XXX XX I., a otca - F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, XXX XX I., o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 31.03.2016, č.k. 13P/330/2015-33, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 31.03.2016, č.k. 13P/330/2015-33, zamietol návrh otca na zníženie výživného, keď po vykonanom dokazovaní zameranom na zistenie odôvodnených potrieb maloletých detí ako aj zárobkových možností, schopností a majetkových pomerov rodičov, s následnou väzbou na vyhodnotenie zmeny pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného dôvodný nie je. Deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol dospejúc k záveru, že zmeny, ktoré nastali na strane rodičov a maloletých detí od 29.01.2015 do rozhodnutia súdu o návrhu otca, nemožno vyhodnotiť ako podstatné, odôvodňujúce zníženie výživného v zmysle návrhu otca. Porovnaním zmeny pomerov na strane rodičov zistil, že ich osobný stav sa nezmenil a ani jednému z rodičov nepridala ďalšia vyživovacia povinnosť. Na strane matky konštatoval zmenu pomerov tým, že ukončila rodičovskú dovolenku a je nezamestnaná, evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie a je odkázaná na finančnú pomoc od svojich rodičov. Uviedol, že výlučnú osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka sama, bez pomoci zo strany otca, ktorý o deti neprejavuje záujem. Vyslovil názor, že zníženie výživného by bolo v rozpore so záujmami maloletých detí na výživu zo strany rodičov odkázaných. Súčasná výška výživného pre maloleté deti zodpovedá ich odôvodneným potrebám, ktoré sa úmerne ich veku zvyšujú a tým rastú aj ich oprávnené výdavky na ich výživu a výchovu, ktoré musia rodičia pokryť podľa svojich zárobkových schopností a možností. Vyživovacia povinnosť je prednostná pohľadávka, ktorú sú rodičia povinní plniť až dovtedy, kým nie sú ich deti schopné samé sa živiť, a tejto vyživovacej povinnosti musia rodičia prispôbiť svoje zárobkové, majetkové a osobné schopnosti a možnosti. Zdôraznil, že matka má zvýšené výdavky na maloleté deti aj z dôvodu že ide o dvojčičky, pričom len mesačné výdavky na materskú školu predstavujú sumu vo výške XXX,XX eur. Súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného zamietol tiež z dôvodu, že porovnaním pomerov na jeho strane v čase posledného súdneho

rozhodnutia o výživnom a jeho pomeroch v súčasnosti nezistil, že by nastala taká podstatná ich zmena, ktorá by zníženie výživného odôvodňovala. Uviedol, že otec hodnoverným spôsobom nepreukázal svoje tvrdenia o znížení jeho príjmov, keď tvrdené skutočnosti preukazoval len (ním vyhotoveným) prehľadom tržieb a výdavkov jeho spoločnosti za rok XXXX, a to napriek tomu, že ho súd zaviazal preukázať svoje majetkové a príjmové pomery relevantnými listinami a to potvrdením o príjme od zamestnávateľa, daňovým priznaním spoločnosti a pod.. Vec právne posúdil podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. (platného do 30.06.2016).

3. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletých detí, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na nové konanie. Súdu prvej inštancie vytkol nedostatočné vykonanie porovnania všetkých okolností pre určenie výšky výživného. Namietal, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal ním tvrdenými skutočnosťami o príjme matky, ktorá hoc aj bez pracovnej zmluvy vykonávala prácu dispečerky v spol. J. J. I. s.r.o., o tom, že matka s maloletými deťmi býva v S. u svojho druhu P. G., ktorý sa tiež podieľa na nákladoch na domácnosť a na výžive maloletých detí. Namietal, že na ním tvrdené skutočnosti súd prvej inštancie nevykonal potrebné dokazovanie výsluchom svedkyne Y. C. ani P. G. partnera matky. Namietal odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, že nepreukázal svoje príjmy z podnikateľskej činnosti relevantnými listinami a tvrdil, že zo strany súdu nebol k predloženiu takýchto listín zaviazaný. Poukázal na to, že k termínu pojednávania nemala spoločnosť K. M., s.r.o. spracovanú účtovnú závierku za zdaňovacie obdobie roka 2015 a ani daňové priznanie právnickej osoby. Preto súdu predložil prehľad tržieb a výdavkov spoločnosti K. M. s.r.o., z ktorých súd mohol dospieť k údajom o jeho príjme z podnikania. Podľa jeho názoru odôvodnenie súdu, postavené na tom, že neakceptuje ako dôkaz listiny ktoré pochádzajú z účtovníctva právnickej osoby K. M. s.r.o. je svojvoľný a v rozpore so zákonom. Mal za to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym záverom na základe absolútne vadného a nezákonného postupu, bez vykonania náležitého dokazovania zameraného na zistenie a objasnenie skutkového stavu.

4. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca, žiadala rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne potvrdiť. Namietala tvrdenia otca uvedené v jeho odvolaní s tým, že ku všetkým skutočnostiam sa už vyjadrila na pojednávaní pred súdom prvej inštancie. Potvrdila, že odpracovala niekoľko zmien ako výpomoc v taxislužbe, jej zárobok však nepresiahol sumu XXX eur mesačne, ktorú mohla zarobiť bez vykazovania aj popri poberaní rodičovského príspevku, ktorý skončil k 15.01.2016. Rovnako potvrdila, že s maloletými deťmi býva na adrese K. XX, S., avšak až od 27.04.2016, čo súdu po doručení rozsudku oznámila. Jej priateľ, ktorý je vlastníkom bytu, sa podieľa na chode spoločnej domácnosti, avšak nevidí dôvod, aby sa podieľal na výžive a potrebách maloletých detí namiesto ich otca. Zdôraznila, že otec má na výživnom dlh, z čoho dôsledkom je vedené voči jeho osobe trestné stíhanie. Poukázala na skutočnosť, o ktorú oprel svoje rozhodnutie aj súd prvej inštancie, že otec v konaní nepreukázal tvrdené skutočnosti o jeho zníženom príjme.

5. Otec vo svojom vyjadrení k vyjadreniu matky žiadal doplniť dokazovanie na zistenie skutočností týkajúcich sa príjmu matky ako dispečerky vypočítaním štatutárneho orgánu spol. J. J. s.r.o., prostredníctvom Sociálnej poisťovne zistiť zamestnancov uvedenej spoločnosti za rozhodné obdobie a vypočítať zamestnancov spol. J. J., s.r.o.. Pokiaľ matka tvrdí že zarobila iba XXX eur, je podľa neho potrebné vziať pri rozhodovaní do úvahy jej skutočný príjmový potenciál. K otázke pobytu maloletých detí a matky žiadal preskúmať k akému dátumu maloleté deti prehlásila do materskej školy v S., vypočítať partnera matky P. G., aké sú jeho majetkové a príjmové pomery, aké majú maloleté deti v skutočnosti potreby. Tvrdil, že podieľaním sa partnera matky na nákladoch spoločnej domácnosti, sa tento podieľa aj na nákladoch na maloleté deti, a preto výška výživného na maloleté deti by sa mala odvíjať až od skutočných nákladov na maloleté deti. K otázke, či matka nemá nárok na príspevok v hmotnej núdzi, žiadal vypočítať zodpovedného pracovníka Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Senici.

6. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej C.m.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1, § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „ C.s.p.“), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 C.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

7. Tým, že predmetom konania v danej veci je zmena rozhodnutia o výživnom na maloleté deti, súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý jasne definuje dôvody majúce za následok zmenu rozhodnutia o výživnom. Za takéto v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať zmenu pomerov, či už na strane rodičov alebo maloletého dieťaťa, musí ísť pritom o podstatnú zmenu pomerov. Úlohou súdu pri rozhodovaní o zmene výživného je preto zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom, v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov, pri zachovaní práva detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

8. S poukazom na uvedené kritériá rozhodné pre určovanie výživného odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutočný stav tým, že svoje dokazovanie zameral na zisťovanie rozhodujúcich skutočností podstatných pre rozhodnutie o návrhu otca na zníženie výživného z hľadiska súčasných odôvodnených potrieb maloletých detí, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, na výživu ktorých sú maloleté deti plne odkázané a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného na maloleté deti, t.j. v čase uzavretia rodičovskej dohody rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 29.01.2015 č.k. 51P/277/2014-85. Vychádzajúc z okolností zistených vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že od posledného rozhodovania o výživnom nedošlo na strane otca k zmene pomerov v rozsahu, ktoré by bolo potrebné premietnuť do výšky výživného, a to znížením výživného na maloleté deti.

9. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca o nesprávnom postupe a nesprávnych skutkových záveroch súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku, podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o návrhu otca svojim dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Okolnosti namietané otcom vo vzťahu k vyhodnoteniu dokazovania zameraného na preukázanie odôvodnenosti jeho návrhu na zníženie výživného nemajú za následok akúkoľvek úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

10. Podľa ust. § 78 ods.1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

11. Podľa ust. § 63 ods.1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenia aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

12. Pokiaľ ide o odvolacie námietky otca, s týmito sa odvolací súd nestotožnil. Súd prvej inštancie v danom konaní, t.j. v konaní o návrhu otca na zníženie výživného správne zisťoval, či dôvod uvedený v návrhu otca na zníženie výživného, jeho podnikateľský neúspech, respektíve zníženie príjmu spol. K. M., s.r.o., na základe ktorej podniká, a v ktorej je jediným spoločníkom je tou skutočnosťou, ktorú Zákon o rodine v ust. § 78 ods. 1 hodnotí ako zmenu pomerov, majúcu vplyv na zmenu rozhodnutia o výživnom. Tým, že maloleté dieťa je v plnej miere odkázané na výživu svojich rodičov treba uviesť, že k zníženiu výživného a teda aj životnej úrovne maloletého dieťaťa možno pristúpiť iba z vážnych dôvodov, t.j. z dôvodov, keď povinný rodič v konaní jednoznačne preukáže, že z objektívnych dôvodov nie je schopný doposiaľ určené výživné platiť. Pokiaľ má rodič príjem z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu je povinný v zmysle ust. 63 ods.1 Zákona o rodine tento príjem súdu

preukázať a predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov. Odvolací súd v danom prejednávacom prípade uzatvára zhodne s názorom súdu prvej inštancie, že otec svoje tvrdenia o ktoré oprel svoj návrh na zníženie výživného súdu nepreukázal. Nie je možné stotožniť sa s tvrdením otca o tom, že nebol súdom prvej inštancie k predloženiu potrebných listín zaviazaný, keď z obsahu spisu vyplýva, že si dňa 11.02.2016 spolu s predvolaním na termín pojednávania a poučením, prevzal aj výzvu súdu na predloženie potrebných presne špecifikovaných listín na preukázanie jeho príjmu. Rovnako otec súdu nepreukázal objektívnu skutočnosť, ktorá by preukazovala zmenu jeho možností a schopností dosahovať príjem, z ktorého súd vychádzal pri schválení rodičovskej dohody o zvýšení výživného na maloleté deti dňa 29.01.2015. Pokiaľ otec namieta, že súd prvej inštancie neakceptoval listiny pochádzajúce z účtovníctva jeho spoločnosti K. M. s.r.o. o prehľade tržieb a výdavkov, ktoré súdu na pojednávaní dňa 31.03.2016 predložil, odvolací súd potvrdzuje správnosť postupu súdu prvej inštancie, keď z predložených listín nevyplýva ich vierohodnosť a už vôbec nie, že by boli súčasťou účtovníctva firmy K. M. s.r.o.. Rovnako pokiaľ otec namieta, že obchodná spoločnosť nemala k termínu pojednávania spracovanú účtovnú závierku za zdaňovacie obdobie roku 2015, odvolací súd poznamenáva, že pojednávanie súdu bolo vytyčené na deň 31.03.2016, teda ku koncu lehoty na podanie daňového priznania, a otec nepreukázal, že by spoločnosť K. M. s.r.o., mala povolený odklad pre podanie daňového priznania za rok 2015. Správne postupoval súd prvej inštancie, keď vychádzal pri príjme matky z jej vtedy aktuálneho potvrdenia o zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie ku dňu 25.01.2016, po ukončení rodičovskej dovolenky dňa 15.01.2016. Pokiaľ aj matka získavala minimálny príjem ako výpomoc v taxislužbe, táto skutočnosť nemá nijaký vplyv na posúdenie návrhu otca o znížení výživného a to aj s ohľadom na skutočnosť, že otec výživné podľa posledného rozhodnutia súdu neplnil a matka bola nútená za každých okolností potreby dvoch maloletých detí zabezpečiť aspoň v nevyhnutnej miere. Podľa Dohovoru o právach dieťaťa má každé dieťa právo na životnú úroveň, nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj. Prvoradú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok, nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa, nesú v rámci svojich schopností a finančných možností rodičia. Odvolací súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti otca, že plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je jeho zákonná povinnosť a nie je možné, aby túto svojvoľne prenechával na matku, a už vôbec nie na jej partnera, ktorý vyživovaciu povinnosť k jeho maloletým deťom nemá. Je len na jeho dobrej vôli, pokiaľ s matkou bude žiť v spoločnej domácnosti, pomáhať jej so starostlivosťou o deti, avšak jeho prítomnosť v spoločnej domácnosti nenahrádza vyživovaciu povinnosť otca, ako sa mylne otec doposiaľ domnieva. Otec namieta nepreskúmanie majetkových a zárobkových pomerov súčasného partnera matky, ale svoje majetkové a zárobkové pomery a podklady na zhodnotenie svojich príjmov z inej než závislej činnosti súdu nepredložil. Otázka zmeny pobytu matky a maloletých detí a jeho dokazovania súdom, s ohľadom na návrh otca o zníženie výživného a posúdenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie je v danom prípade právne irelevantná. Otcove návrhy na doplnenie dokazovania v tomto smere iba preukazujú jeho dlhodobý nezájem o maloleté deti, keď ako rodič nemá prehľad o tom, kedy boli maloleté deti odhlásené z predškolského zariadenia v Bratislave, nemá predstavu o základných potrebách svojich detí (strava, ošatenie, zdravotná starostlivosť, predškolské zariadenie). Je poľutovania hodné, že otec presťahovanie maloletých detí do S. vôbec nenamieta v súvislosti s obavou, ako bude realizovať výkon svojich rodičovských práv, ale iba v súvislosti s tým, akou mierou sa nový partner matky bude podieľať na nákladoch maloletých detí. V danom prípade je preto potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že otec sa na starostlivosti a potrebách maloletých detí podieľa iba finančne, preto sa vzhľadom na výlučnú osobnú starostlivosť matky, bude musieť podieľať na týchto v prevažnej miere, svoje finančné pomery usporiadať tak, aby výživné, k plateniu ktorého sa zaviazal (a ktoré zabezpečuje potreby maloletých detí len v základnej miere) riadne plnil.

13. S poukazom na uvedené, odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výživnom na strane otca nedošlo k zmene pomerov v rozsahu, ktorý by odôvodňoval zmenu rozhodnutia o výživnom v zmysle zníženia výživného na maloleté deti, z ktorého dôvodu výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh otca na zníženie výživného ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 58 C.m.p. v spojení s ust. § 52 C.m.p..

15. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Cs.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).